

Mál nr. 298/2017**M
og
vátryggingafélagið V v/ innbústryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna þjófnaðar á skartgripum.****Gögn.**

Málskot, móttakið 11.9.2017, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 2.10.2017, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

M hefur í gildi fjölskyldutryggingu hjá V, en einn þáttur þeirrar vátryggingar er innbústrygging sem m.a. bætir tjón af völdum þjófnaðar úr ólæstri íbúð. Hinn 18. nóvember 2016 tilkynnti eiginmaður M tjón til V vegna þjófnaðar á skartgripum í eigu M. Er tjónið sagt hafa orðið á heimili þeirra hjóna hinn 19. september 2016. Kemur fram í tjónstilkynningunni að sonur þeirra búi á heimili þeirra og hafi hann fengið óboðna gesti á heimilið sem hafi stolið öllu skarti á heimilinu, það hafi ekki komið í ljós fyrr en nokkrum klukkustundum eftir að þeir yfirgáfu heimilið. Erfitt sé að svara hvort vitni hafi orðið að atvikinu þar sem vitni hafi verið á staðnum en ekki vitað af þessum þjófnaði. Lögregla hafi komið á staðinn og fengið upplýsingar um hverjir hafi verið að verki. Dagsetning atviksins sé ekki á hreinu en hana megi finna í lögregluskýrslu.

Samkvæmt skýrslu lögreglunnar á Suðurnesjum sem gerð var 27. nóvember 2016 má ráða að hún þann dag verið kvödd að heimili M þar sem M tók á móti henni. Af skýrslunni má ráða að M hafi komið heim til sín síðdegis 22. september 2016 eftir að hafa verið úti allan daginn. Um kl. 19:00 hafi hún farið inn á baðherbergi og þá tekið eftir því að rótað hafi verið í baðherbergisskápunum. Við nánari athugun hafi hún séð að skartgripi í tveimur skartgripaskrínunum ásamt snyrtitösku hafi vantað í skápinn. Kvaðst M hafa hringt strax í son sinn, A, sem átti að hafa verið heima fyrr um daginn. Hafi A sagst hafa boðið tveimur vinum sínum, B og D, í heimsókn, og hafi þeir verið inni á baðherberginu í einhvern tíma. A sagðist þó aldrei hafa séð þá fara með þýfið en að hann grunaði þá sterklega. Í framburðarskýrslu hjá lögreglu 26. febrúar 2017 lýsti M atvikum í meginatriðum á sama veg og hún hafði áður gert fyrir lögreglu. Þar kom fram að eftir aðstoð utanaðkomandi aðila hafi hluti þýfisins skilað sér, en verðmætustu hlutirnir ekki. M lét lögreglu í té lista yfir þá muni sem hún saknaði ásamt áætluðu verðmæti. Í lögregluskýrslunni eru taldir upp munir í 17 liðum að heildarverðmæti 625.000 til 655.000 krónur.

Hinn 26. febrúar 2017 var tekin skýrsla af A hjá lögreglunni á Suðurnesjum. Hann kvaðst umræddan dag hafa verið á heimili sínu með þeim B og D auk E. Þeir hafi farið út að ganga en hann hafi svo farið aftur heim til sín, en B, D og E farið heim til B. Þeir hafi svo allir komið heim til A og hann og E farið að horfa á sjónvarp en B og D farið inn á baðherbergi og læst að sér. Um klukkustund síðar hafi þeir komið fram og skömmu síðar hafi þeir allir fjórir yfirgefið íbúðina. Áður en þeir fóru út úr húsinu kvaðst A hafa kíkt inn á baðherbergið og séð að rótað hafði verið í skartgripum sem héngu á skáp inni á baðherberginu og fundist þeir vera frekar fáir en „þældi“ svo ekkert meira í því. Þegar M, móðir A, hafi komið heim um tveimur sólarhringum síðar hafi hún hringt beint í A og tilkynnt honum að skartgripina vantaði. Hafi hann þá strax grunað B og D um verknaðinn.

Við skýrslutöku hjá lögreglu 26. febrúar 2017 neitaði D öllum sakargiftum. Hann kvaðst ekkert vita um umræddan þjófnað og hann hafi aldrei farið heim til A svo hann muni.

M hefur krafist bóta úr innbústryggingu sinni hjá V vegna þess tjóns sem hún varð fyrir af völdum þjófnaðarins. V hefur hafnað bótaskyldu.

Álit.

Eins og fyrr greinir bætist m.a. tjón af völdum þjófnaðar úr ólæstri íbúð samkvæmt innbústryggingu þeirri sem M hafði í gildi hjá V. Hvað varðar tjón af völdum þjófnaðar úr ólæstri

Íbúð er bótaskylda úr váttryggingunni háð því skilyrði að þjófnaðurinn sé ekki framinn af einhverjum hinna váttryggðu eða með vitneskju einhvers þeirra. Þótt ráða megi af gögnum málsins að sonur, sem búi á heimilinu og sé því váttryggður samkvæmt váttryggingunni, hafi verið inni á heimilinu þegar skartgripunum var stolið, verður að telja ósannað að hann hafi vitað af þjófnaðinum fyrr en tveimur dögum síðar þegar M hafði símasamband við hann. Bótaskylda V verður því ekki felld niður á grundvelli þessa ákvæðis.

Um þjófnað úr ólæstri íbúð segir í skilmálum váttryggingarinnar að það sé forsenda bótaskyldu að eðlileg aðgát sé viðhöfð. Þetta ákvæði skilmálanna felur í sér reglu um að viðhafa skuli tiltekna aðgát við geymslu og vörslu þeirra innbúsmuna sem váttryggingin tekur til. Ber því óhjákvæmilega að skýra hana út frá reglum laga og sjálfra skilmálanna um varúðarreglur. Í 61. gr. fjölskyldutryggingarinnar sem innbústryggingin er hluti af segir að varúðarreglur séu háttarnisreglur sem settar séu í því skyni að koma í veg fyrir og takmarka tjón. Það sé forsenda fyrir greiðslu bóta úr váttryggingunni að settum varúðarreglum sé ávallt fylgt. Hafi váttryggður vanrækt að hlíta varúðarreglum eða öðrum fyrirmælum í váttryggingarsamningi má fella ábyrgð félagsins niður í heild eða að hluta, sbr. 26. gr. og 1. mgr. 90. gr. laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga.

Samkvæmt 26. gr. laga nr. 30/2004 getur váttryggingafélag gert fyrirvara um að það skuli laust úr ábyrgð í heild eða að hluta ef varúðarreglum er ekki fylgt. Slíkan fyrirvara getur félagið þó ekki borið fyrir sig ef ekki er við váttryggðan að sakast eða sök hans er óveruleg eða það að váttryggingaratburður hefur orðið verður ekki rakið til brota hans. Þótt félagið geti samkvæmt þessari grein borið fyrir sig að varúðarreglum hafi ekki verið fylgt má samt leggja á það ábyrgð að hluta með hliðsjón af því hvers konar varúðarreglu var ekki sinnt, sök váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvikum að öðru leyti.

Í fyrrgreindri varúðarreglu sem hér er til skoðunar segir að viðhafa skuli eðlilega aðgát. Þegar litið er til þess að um nokkuð verðmæta skartgripa var að ræða og þar á meðal hafi verið skartgripir sem hengu á skáphurð í baðherberginu verður að telja að M hafi vanrækt þessa varúðarreglu og það hafi haft í för með sé að skartgripunum var stolið. Var sök hennar í þessum efnum ekki óveruleg jafnvel þótt sökin geti heldur ekki talist veruleg. Eru því efni til að skerða bætur til M. Kemur þá til skoðunar að hve miklu leyti ber að skerða bæturnar með tilliti til þeirra fyrirmæla sem greinir í 26. gr. laga nr. 30/2004. Þegar litið er til sakar M, þess að þjófnaðurinn virðist hafa borið að með nokkuð óvenjulegum og bíræfnum hætti, svo og að varúðarregla sú sem hér um ræðir er mjög almennt orðuð, þykir rétt að skerða bæturnar um helming. Samkvæmt því á M rétt að fá tjón sitt bætt að helmingi úr innbústryggingu sinni hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum að helmingi úr innbústryggingarlið fjölskyldutryggingar hjá V.

Reykjavík, 31. október 2017.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.